

Om en utvecklingsplan

Jag har beretts möjlighet att ta del av *En utvecklingsplan för kulturen i Södertälje 2017 – 2021*, som Kultur- och fritidsförvaltningen i Södertälje beställt av Eric Sjöström. Planen inbjuder till ett remissförfarande med reaktioner från berörda och allmänhet.

Planen skall vara ett styrdokument för kommunens kulturpolitik under lång tid, som bl.a. sträcker sig över ett val, som kan ändra de politiska förutsättningarna för området. Man får därför förutsätta att planens förutsättningar och allmänna inriktning har getts en bred förankring inom flera politiska partier i kommunen.

Utredaren har genomfört sitt arbete genom samtal och intervjuer med, enligt uppgift, omkring 250 personer, varav c:a 85 listas med namn i planens bilaga. Bland alla dessa ingår inte jag. Borde jag ha gjort det?

För drygt 2 år sedan ställde sig Kultur- och fritidsnämnden bakom en utredning jag gjort om den framtida teaterverksamheten i Södertälje. Ett antal politiker gav i sammanhanget uttryck för både uppskattning och tillfredsställelse över utredningen och dess förslag. Det borde följaktligen ha varit naturligt att Kulturplanen på något sätt anknöt till den tidigare utredningen. Det gör den inte. Utredarens 250 samtal tycks ha blockerat hans möjlighet att läsa även en till sin omfattning mycket blygsam text.

Kulturplanens syn på en framtida teaterverksamhet i Södertälje avviker helt från den plan, som formulerades i min utredning. Det är naturligtvis kommunen obetaget att byta kulturpolitisk inriktning när man så önskar. Både klokt och anständigt vore det i så fall om detta skedde men argument, ja, t.o.m. med polemik, om så önskas. Att osynliggöra och sudda ut en nära tids historia stärker däremot inte planens auktoritet.

Man kan konstatera att Södertälje inom loppet av några års tid anlitat två olika utredare med totalt olika uppfattning om teaterverksamhetens framtid i kommunen. Väljer nämnden att ställa sig bakom den föreslagna kulturplanen får nog mitt arbete anses bortkastat och överflödigt.

Min värdering var att Oktoberteatern inte kunde fortsätta som en konstnärligt och publikt angelägen teater på den administrativa och ekonomiska nivå man hittills måst överleva på. Mitt förslag var att kommunen och gruppen aktivt skulle söka öka landstingets och statens engagemang i teaterverksamheten i Södertälje. För att nå ett sådant mål var det viktigt att kommunen visade engagemang och beslutsamhet. Det är i ljuset av dessa mål, som en anslagshöjning till Oktoberteatern beslöts. Det är ett faktum som helt försvunnit i Kulturplanens vaga verklighetsbeskrivning.

Utvecklingsplan för kulturen i Södertälje 2017-2021 är utomordentligt deskriptiv till sin uppläggning. 19 kommunala verksamheter beskrivs, huvudsakligen via anonyma intervjuer. Ur denna anonyma kör lyfter utredaren ett återkommande omkväde: Grafikens Hus, El Sistema och Berättarministeriet är ”oumbärliga”, Konsthallen och Oktoberteatern ”har en resa framför sig för att återupprätta sin angelägenhetsgrad”. Detta är uppenbarligen planens kulturpolitiska kärna och det görs bara tydligare av att texten därutöver fylls av de vagaste och mest allmänna språkliga kurbitsar (*Kommunen skulle behöva fundera lite vidare och långsiktigt, är uppfattningen*. Citatet kommer från avsnittet ”Att åtgärda” om ”Barn och unga i fokus”).

Utredarens metod – att genomföra stora mängder samtal och ur dessa redigera en till stor del deskriptiv text – är inte invändningsfri. Det är inte svårt att, inom ett underfinansierat och pressat område som kulturens, få de intervjuade att avundsjukt se på varandras stöd och bidrag. Klok politik försöker begränsa sådana tendenser.

Per Lysander